Εκπαιδευτικά πολιτιστικά προγράμματα: η ευκαιρία του εφαρμοσμένου πολιτισμού στην εκπαίδευση

Άννα Π. Βακάλη, avakali@otenet.gr
Γιώργος Γεωργιάδης, lykeiofilota@gmail.com
Δαμιανός Ξανθόπουλος, dxiraklis@gmail.com

Εκπαιδευτικά πολιτιστικά προγράμματα:
η ευκαιρία του εφαρμοσμένου πολιτισμού στην εκπαίδευση

μελέτη παραδείγματος: ΓΕΛ Φιλώτα ν. Φλώρινας

Λύκειο για φίλημα στον Φιλώτα

6 Οκτωβρίου, 2014 - από ΔΔΕ Φλώρινας | Τμήμα Ε' Εκπαιδευτικών Θεμάτων

Ρεπορτάζ της εφημερίδας ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (3-10-2014)

Σε αυτό το σχολείο οι μαθητές δεν περιμένουν πότε θα χτυπήσει το κουδούνι. Κάθονται μετά τις ώρες των μαθημάτ αφιερώνοντας τον ελεύθερο χρόνο τους στη γνώση. Σε αυτό το σχολείο οι καθηγητές αξιοποιούν ακόμη και τις αργίε ξεφεύγουν από τα στερεότυπα και αποδεικνύουν ότι η μάθηση μπορεί να γίνει παιχνίδι, τέχνη, επικοινωνία. Ο λόγος για το Γενικό Λύκειο Φιλώτα στον Δήμο Αμυνταίου του νομού Φλώρινας. Εκεί, σε ένα χωριό 2.000 κατοίκων, τέσσερις φωτισμένοι εκπαιδευτικοί ξεκίνησαν πέρυσι δύο προχωρημένης έμπνευσης πολιτιστικά προγράμματα, που άλλαξαν τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές βλέπουν τη γνώση: το ένα ήταν «Μαθηματικά και τέχνες» και το δεύτερο «Παραστατικές τέχνες και ΜΜΕ».

Στο πρώτο, οι πίνακες των Albers, Escher και Kandinski που φιλοξενούνται στο βιβλίο Γεωμετρίας της α' και β' λυκείο οδήγησαν τους 58 μαθητές σε ένα ταξίδι γνώσης και έρευνας στην παράδοξη σχέση της καλλιτεχνικής σπουδής με τ μαθηματικά. Επιστέγασμα ήταν η επίσκεψη των μαθητών στη Βουδαπέστη, για να δουν τον πίνακα του Josef Albers, έν φόρο τιμής στο τετράγωνο.

Τέχνες

Στο δεύτερο πρόγραμμα και σε συνεργασία με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών «Δημιουργι Πανεπιστημίου Δυτ. Μακεδονίας, θέατρο, κινηματογράφος, τηλεόραση, ραδιόφωνο, σενάριο, σκην βρέθηκαν σε πρώτο πλάνο, με σημαντικούς προσκεκλημένους -όπως ο ποιητής Τίτος Πατρίκιος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Εχουμε τον καλύτερο διευθυντή σχολείου όλου του κόσμου»

Λίνα Γιάνναρου

04.02.2017 • 13:28

Λύκειο Φιλώτα, Δήμου Αμυνταίου, νομού Φλώρινας. Ενα μικρό περιφερειακό λύκειο, σε ένα χωριό 2.000 κατοίκων. Παιδιά αγροτών ή υπαλλήλων της ΔΕΗ. Τ χωρίζουν μόλις 15 χιλιόμετρα από την Πτολεμαΐδα. Είναι κυριολεκτικά χτισμένο μέσα στα εργοστάσια, περιβάλλεται από φουγάρα και ορυχεία. Τον χειμώνα, δάσκαλοι και οι περίπου 75 μαθητές συχνά διασχίζουν κλειστούς δρόμους για να φτάσουν στο σχολείο. Πολλά παιδιά περιμένουν πάνω από μία ώρα τη συγκοινωνία στα χωριά τους. Αλλά ως γνωστόν λουλούδια φυτρώνουν και στις πιο απόκρημνες πλαγιές. «Κάθε πρωί πηγαίνουμε σε μια δουλειά που λαχταράμε», θα πει σε μια αποστροφή της η φιλόλογος Αννα Βακάλη. Με τους Γιώργο Γεωργιάδη, επίσης φιλόλογο, και Δαμιανό Ξανθόπουλο, μαθηματικό, είναι η «αγία τριάδα», έτσι τους λένε οι μαθητές τους.

Οι δάσκαλοι που, σε συνεργασία πάντα με τους υπόλοιπους διδάσκοντες, έκαναν τα παιδιά να θέλουν να πηγαίνουν στο σχολείο, να μένουν παραπάνω ώρες τα απογεύματα, να έρχονται Κυριακές και αργίες για εργαστήρια και θέατρα και τα υπόλοιπα προγράμματα που υλοποιούν κάθε χρονιά.

2013-2019

δημιουργικό σχολείο
vs
αντιρρήσεις
δυσκολίες
σύστημα
δυσπιστία

«Το κάνει για να προβληθεί...»
«Θέλει να φτιάξει το βιογραφικό του/της»

- Αντιδράσεις από συναδέλφους, οι οποίοι δεν πιστεύουν ότι οι δράσεις των πολιτιστικών προγραμμάτων δεν αφορούν τους μαθητές ή το σχολείο, αλλά την προσωπική προβολή των συναδέλφων τους.

- Τα πολιτιστικά προγράμματα θεωρούνται χάσιμο χρόνου και μόνο η παραδοσιακή διδασκαλία μέσα στην τάξη μπορεί να προσφέρει στους μαθητές όλα όσα χρειάζονται.

- Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας στο ελληνικό σχολείο.

«Πάλι εκδρομή; Μάθημα θα κάνετε;»

- Οι εκπαιδευτικοί νιώθουν έντονη την πίεση ορισμένων γονέων που θεωρούν ότι οι εκπαιδευτικές επισκέψεις αποτελούν «χάσιμο χρόνου».
- Θεωρούν ότι μόνο η παραδοσιακή δασκαλοκεντρική διδασκαλία μπορεί να προσφέρει στους μαθητές τις γνώσεις που χρειάζονται.

«Το υπουργείο δεν το επιτρέπει» «Και ποιος είναι αυτός που θα έρθει στο σχολείο μας;»

- Ο απόλυτα συγκεντρωτικός χαρακτήρας του εκπαιδευτικού συστήματος στη χώρα μας δεν επιτρέπει πρωτοβουλίες εκπαιδευτικών χωρίς την απαραίτητη έγκριση:

α. του διευθυντή του σχολείου

β. της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

γ. του Υπουργείου

«Δεν έχουμε λεφτά για φωτοτυπίες»

- Καμία οικονομική στήριξη για την οργάνωση των πολιτιστικών προγραμμάτων.
- Οι εκπαιδευτικοί καλούνται πολλές φορές (και το κάνουν) να συμβάλλουν οικονομικά οι ίδιοι σε συνεργασία –αν υπάρχει προθυμία- με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων.

«Πώς να ξεκινήσω;»

- Απουσία επιμορφωτικών προγραμμάτων για το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτιστικών προγραμμάτων.

«Γιατί να μπω στη διαδικασία;»

- Απουσία κινήτρων.
- Οι εκπαιδευτικοί νιώθουν ότι δεν έχουν στήριξη σ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.
- Η οργάνωση και η υλοποίηση του πολιτιστικού προγράμματος επαφίεται στο περίφημο «φιλότιμο» των εκπαιδευτικών.

Καινοτόμα προγράμματα

- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Αγωγή Υγείας
- Πολιτιστικά προγράμματα
- Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες
- Αγωγή Σταδιοδρομίας
- Πρόγραμμα Ευέλικτης Ζώνης

Χαρακτηριστικά των Καινοτόμων Προγραμμάτων

- Έμφαση στις ομαδοσυνεργατικές και βιωματικές προσεγγίσεις
- Οικοδόμηση γνώσεων και η ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών
- Επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (Α.Π.Σ.)
- Ευέλικτη διαχείριση του σχολικού χρόνου

Βασικές προκλήσεις στη σύγχρονη εκπαίδευση

- ✓ Να επαναπροσδιορισθεί στην εκπαίδευση η αίσθηση για την ικανότητα και την ευφυΐα.
- ✓ Να αναγνωρίζεται ότι:

  α. Οι μαθητές έχουν ποικίλα και διαφορετικά χαρίσματα.

  β. Η περιέργεια είναι η κινητήρια δύναμη της επιτυχίας.

  γ. Ένα παιδί πολύ συχνά μαθαίνει χωρίς καμία περαιτέρω βοήθεια αν καθοδηγηθεί σωστά.

  δ. Η ανθρώπινη ζωή είναι εγγενώς δημιουργική.

Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων ΓΕΛ Φιλώτα ν. Φλώρινας

➢2013-2014

Μαθηματικά και Τέχνες

Παραστατικές Τέχνες και ΜΜΕ

➢2014-2015

Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων

Δημιουργική γραφή

Μαθηματικά και πολιτισμός: η περίπτωση Kadinsky

➢2015-2016

Δημιουργική γραφή ΙΙ

Υγιείς σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων

Μαθηματικά και Αθλητισμός

Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων

➢2016-2017

Δημιουργική γραφή III

Αστρονομία

Λογοτεχνίες της πόλης και πόλεις της λογοτεχνίας

Υπο-κρινόμαστε

➢2017-2018

Χτίζοντας υγιείς σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα:

Δημιουργική Γραφή και εφαρμογή του προγράμματος «GEAR against IPV»

➢*2018-2019*

Από τη λογοτεχνία και την ποίηση στους στίχους και το τραγούδι

Ζωγραφική και Μαθηματικά

Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων

Προγράμματα Αγωγής Υγείας	Πολιτιστικά προγράμματα
3	12
Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων Υγιείς σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων Δημιουργική Γραφή και εφαρμογή του προγράμματος «GEAR against IPV» Χτίζοντας υγιείς σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα	Μαθηματικά και Τέχνες Παραστατικές Τέχνες και ΜΜΕ Δημιουργική γραφή Μαθηματικά και πολιτισμός: η περίπτωση Kadinsky Δημιουργική γραφή ΙΙ Μαθηματικά και Αθλητισμός Δημιουργική γραφή ΙΙΙ Αστρονομία Λογοτεχνίες της πόλης και πόλεις της λογοτεχνίας Υπο-κρινόμαστε Από τη λογοτεχνία και την ποίηση στους στίχους και το τραγούδι Ζωγραφική και Μαθηματικά

Συμμετοχή εκπαιδευτικών

Ειδικότητα	Αριθμός
Φιλόλογοι	3
Μαθηματικοί	1
Θεολόγοι	1
Γυμναστές	1
Πληροφορικοί	1
Οικονομολόγοι	1
Φυσικοί	1
Αγγλικής φιλολογίας	1
Κοινωνιολόγοι	1
ΣΥΝΟΛΟ	11

Συμμετοχή μαθητών

Σχολικό έτος	Αγόρια	Κορίτσια	ΣΥΝΟΛΟ
2013-2014	30	40	**70**
2014-2015	41	65	**106**
2015-2016	60	74	**134**
2016-2017	39	76	**115**
2017-2018	12	13	**25**
2018-2019	9	31	**40**
ΣΥΝΟΛΟ	**191**	**299**	**490**

Δραστηριότητες πολιτιστικών προγραμμάτων

Θετικές επιστήμες

- Εργαστήριο Ρομποτικής (Ν. Φαχαντίδης)
- Μαθηματικά και Τέχνες (Ε. Θεοδώρου)
- Προσέγγιση Μαθηματικών και Τέχνης (Α. Ρήμος)

Συμμετοχή μαθητών σε συνέδρια και ημερίδες

- Πανελλήνιο συνέδριο: «Αριστοτέλης: ο homo universalis της αρχαιότητας και ο αέναος διάλογος με τις επιστήμες», 25-27/11/2016

- 9η Διεθνής Εβδομάδα Μαθηματικών (Θεσσαλονίκη, 15-19 Μαρτίου 2017)

Ποίηση

- Ποιητικός διάλογος (Τ. Πατρίκιος)
- Ποιητικές γραφές (Ν. Χαλκιαδάκη)
- Ποιητική γραφή και στιχουργική από τους φοιτητές του μεταπτυχιακού μας Γιώργο Αντωνόπουλος και Βασίλη Μόσχο
- Το σχολείο μας επισκέφτηκαν και οι φοιτητές του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών Δημιουργικής Γραφής Γιώργος Σπυράκης, Εύη Σκουληκάρη και Αγγελίνα Ορνστέιν, όπου μίλησαν με τους μαθητές για την γραφή και την ποίηση.
- Σεμινάριο ποίησης: συγγραφή ποιημάτων με την Εύη Σκουληκάρη, φιλόλογο, ποιήτρια

Θέατρο

- Θεατρικό Παιχνίδι (Χ. Κότσινας)
- Παρακολούθηση του θεατρικού “Friends Manifest”, συζήτηση με τον Ζήση Ρούμπο και τον Γιώργο Κρήτο περί πλοκής, κατασκευής χαρακτήρων και θεατρικής γραφής
- Εισήγηση του θεατρικού συγγραφέα Δημήτρη Ψαθόπουλου, βραβευμένου από το ΚΘΒΕ. Οι μαθητές μας είχαν την ευκαιρία να γράψουν μικρά θεατρικά έργα και να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η θεατρική γραφή καθώς και τις ιδιαιτερότητές της.
- Επίσκεψη και παρακολούθηση μαθήματος στη σχολή Ίασμος (Βασίλη Διαμαντόπουλου)

Σενάριο – Σκηνοθεσία

- Προβολή ταινίας – διάλογος με το σκηνοθέτη (Φ. Τοψαχαλίδης)
- Περί Σεναρίου (Γ. Φειδάς)
- Περί σκηνοθεσίας (Κώστας Χαραλάμπους)

ΜΜΕ

- Επίσκεψη στον τηλεοπτικό σταθμό Star, όπου παρακολουθήσαμε από κοντά την πρωινή ζωντανή εκπομπή της Πόπης Τσαπανίδου.
- Συμμετοχή σε γυρίσματα της τηλεοπτικής σειράς Μάνα Χ Ουρανού, με σεναριογράφο τον Γιώργο Φειδά και σκηνοθέτη τον Αντρέα Μορφονιό (25ο επεισόδιο), συζήτηση με το επιτελείο της σειράς για σκηνοθεσία και σεναριογραφία.
- Συμμετοχή στην ειδησεογραφική εκπομπή «Δέκα στην ενημέρωση», όπου παρουσιάστηκαν σε ζωντανή σύνδεση οι δράσεις του σχολείου μας.
- Ραδιόφωνο (Λ. Μαρόγλου – Σ. Μύθος).
- Συμμετοχή σε ραδιοφωνική εκπομπή (Μ. Στύλου – Π. Μουζουράκης).
- Συμμετοχή στο live της εκπομπής «The voice».

Συμμετοχή σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς

1ος Μαθητικός Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής

- Βράβευση μαθητών στις κατηγορίες *ποίηση* και *διήγημα*
- Πρώτη και μοναδική για Λύκειο θέση για την ταινία των μαθητών μας με θέμα “Δεν είμαστε ίδιοι, δεν είμαστε μόνοι”.

Συναντήσεις

Οι μαθητές συναντούν δημιουργούς και συζητούν περί γραφής, σεναριογραφίας και στιχουργικής:

- Ζαφειράκη Σταύρο, οικονομολόγο- συγγραφέα
- Πασιά Καλλιόπη, δικηγόρο- ποιήτρια
- Πλιάτσικα Φίλιππο, μουσικό
- Σκουληκάρη Εύη, φιλόλογο- ποιήτρια
- Σπυράκη Γιώργο, δικηγόρο- συγγραφέα
- Φειδά Γιώργο, σεναριογράφο
- Τζώρτζια Κεφαλά (Μπλε), τραγουδίστρια

- Συνάντηση με τον Γιάννη Χαρούλη και συζήτηση γύρω από το τραγούδι και τη στιχουργική.

Συνεργασίες με άλλα σχολεία

- συνεργασία με το ΓΕΛ Ελευθέριος Βενιζέλος των Χανίων στο Πρόγραμμα GEAR against IPV
- ("Ευαισθητοποίηση για την ισοτητα των φύλων ενάντια στη Βία μεταξύ ερωτικών συντρόφων")

Κοινωνικές δράσεις

- Επίσκεψη ομάδας καθηγητών και μαθητών στον καταυλισμό προσφύγων στην Ειδομένη για ενίσχυση με τρόφιμα.
- Επίσκεψη στην Κιβωτό του Κόσμου

Έρωτας ή τίποτα @ ΓΕΛ Φιλώτα

29 Ιανουαρίου, 2016 - από ΔΔΕ Φλώρινας | Τμήμα Ε' Εκπαιδευτικών Θεμάτων

Τώρα κάθομαι στο λεωφορείο
πάω να μάθω να μετρώ τη γη
να ξεχωρίζω τα στραβά από τα ίσια,
ως γνήσιο στρατιωτάκι.
Πλέον καταλαβαίνω.
Μας το περνούν το μήνυμα, μαμά.
Ό,τι διαφέρει, δεν συμφέρει.
(Όλγα Τόρτοκα, Γ Λυκείου)

Λυκειο Φιλωτα

Στο Λύκειο μας κάτι παίζεται. ...:)

/ γυρίζουμε τ / θεατρικό παι / Το Μεγάλο μας Τ / μαθηματικά και ζω / μαθηματικά και / ρομποτ / σενάρ / σκηνοθε / 2 / ραδιόφω / ποίη / 2 / Η Βούδα και η / Εμείς κ εμείς

/ γυρίζουμε ταινία

/ θεατρικό παιχνίδι

/ Το Μεγάλο μας Τσίρκο

/μαθηματικά και ζωγραφική

/ μαθηματικά και τέχνες

/ ρομποτική

/ σενάριο

/ σκηνοθεσία

/ ραδιόφωνο

/ ποίηση

/ Η Βούδα και η Πέστη

/ Εμείς και εμείς

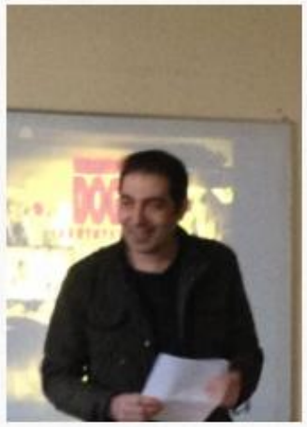

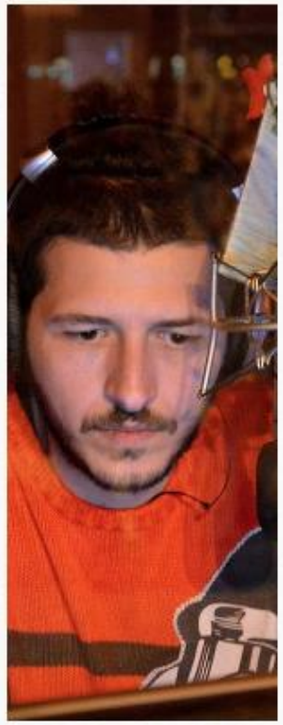

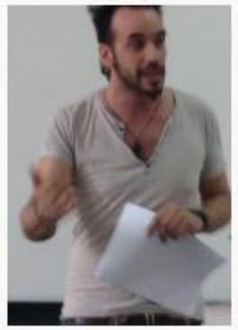

ΓΕΛ Φιλώτα_Η ιστορία συνεχίζεται

2016- 17

η ιστορία μας | οι άνθρωποί μας | οι δράσεις μας | οι λέξεις μας | lykeiofilota2013-14 | επικοινωνία

ΓΕΛ Φιλώτα | η ιστορία μας | οι άνθρωποί μας | οι δράσεις μας | οι λέξεις μας | More